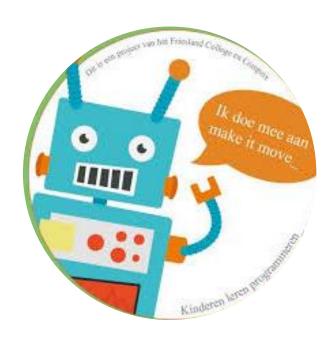
Reflectie Timo Hogeveen Living Lab Bot

Dit verslag dient als een persoonlijke reflectie over hoe ik in mijn examenproject stond. In de PID is nog een evaluatie te vinden die dieper over het project gaat.

De afgelopen paar weken ben ik bezig geweest met het bouwen van de Living Lab Bot: mijn examenopdracht voor de opleiding Applicatieontwikkelaar. Hierbij is mijn proces naar deze periode al een enorme leersituatie geweest.

Sinds het begin van de coronacrisis(maart 2020) ben ik in een persoonlijke periode beland waar ik zelf vrij weinig wou ondernemen en doen als het ging om programmeren. Ik zat toen al op school met mijn handen in het haar hoe ik ooit zou kunnen afstuderen, ik was namelijk met hele andere dingen bezig op school die niet veel met programmeren op dat moment te maken hadden. Ik was namelijk bezig met dingen die dichter bij de opleiding Onderwijsassistent(mijn vorige opleiding) stonden dan de opleiding waar ik daadwerkelijk aan studeerde. Hier heb ik vooral veel tijd aan besteed tussen november 2019 en februari 2020 met ondersteuning van Jan Zuur. Eén van mijn grootse projecten hierin was het voorbereiden, plannen, organiseren en geven van zelfgemaakte burgerschap lessen aan studenten van de opleiding Applicatieontwikkelaar en ICT-Beheerder, iets waar ik ontzettend veel succes voor mezelf heb ingeboekt en eigenlijk een soort "herstel" heb gekregen tussen mezelf en mijn vorige opleiding. Ik heb echt geleerd hoe je lessen voorbereid, hoe je daarin communiceert met studenten, hoe je omgaat met onverwachte situaties en hoe je op bepaalde situaties kan reflecteren om het op een volgende keer beter te uitvoeren. Hierbij werd ik ook ondersteund door een stagiair van de hogeschool Windesheim in Zwolle die zelf een lerarenopleiding deed en aanwezig was bij mijn lessen om zo samen feedback momenten te organiseren.

Ook heb ik dit schooljaar in dit "unieke" project voor de coronacrises een andere student geholpen als buddy: deze student deed zelf vrij weinig aan zijn opleiding maar wou zelf wel "heel graag" door om in de toekomst "games te kunnen maken". Deze student viel zelf onder het autismespectrum, iets waar ik zelf genoeg ervaring meeheb. Om deze student te motiveren heb ik veel moeten leren over hoe je op de juiste manier met iemand kan communiceren(vooral als het gaat over het autismespectrum) en hoe je iemand op de juiste manier kan activeren om hem te kunnen ondersteunen in beslissingen over zijn toekomst. Ik vond dit een uitdaging omdat zo'n student ontzettend veel weerstand toont en binnen de kortste keren afgeleid was door vrijwel alles in zijn omgeving. Mijn plan was om hem te gaan "coachen" bij een project waar hij zelf besloot wat te gaan maken, met zijn eerste taak het schrijven van een analyse en zich hierin te houden aan een document waar precies instaat wat er van hem verwacht word. Helaas was het zo dat terwijl de student alle tools in handen had hij uit zichzelf nog vrij weinig presteerde, het werk waar hij wel mee kwam was ver onder niveau en gehaast. Hier werd ik zelf gefrustreerd van, hoe help je een student die van alles wilt maar niks wil doen? Uiteindelijk had ik een idee: wat zou ik zelf willen in deze situatie? Mijn antwoord op die vraag was makkelijker contact met medestudenten zodat ik persoonlijk makkelijker vakinhoudelijke vragen kan stellen aan klasgenoten om samen tot oplossingen te komen. Wat ik dus voor deze student had gedaan is hem samen te laten zitten met een afstuderende game designer op onze afdeling om ze samen een analyse te laten maken zodat de student echt ziet hoe het bij zijn droombaan echt gaat. Het resultaat was dat de student het nog geen ochtend uithield, hij raakte gefrustreerd en is onder ogen van onze vakdocent naar huis gegaan waarin onze vakdocent hierin nog op hem heeft gereageerd. Wat daarin precies gebeurde weet ik niet precies, naar volgens mij is de student erg aan het denken gezet en zijn er daarna verschillende gesprekken door docenten gevoerd over zijn toekomst op de opleiding. Wat ik nog laatst had gehoord was dat hij wellicht de zelfde opleiding op een andere school wou voltooien, maar ik twijfel of dat de beste oplossing is voor deze student.

Al deze projecten hadden eigenlijk vakinhoudelijk niet veel met mijn opleiding, ik had dus niet genoeg tijd besteed aan vakinhoudelijk werk om vertrouwen te krijgen in het examenproces. Uiteindelijk kwam ik hierdoor in maart tijdens de eerste lockdown in een fase terecht waar ik alles van mijn opleiding had afgerond maar alleen nog een eindexamen moest doen. Een situatie die prima klinkt voor een student in maart, maar iets wat mij doodbang maakte omdat ik dus overtuigt was dat ik niet kon programmeren: ik zat vast in een ontzettend negatieve cyclus. Ik heb dus tussen dit moment tot de zomervakantie niets meer gedaan dan te zeuren, paniekerig worden en mijn tijd te verspillen door letterlijk helemaal niks te ondernemen of iets productiefs te doen. Ik zat zo enorm vast met mezelf waar als ik wel iets deed wat met het vak te maken had ik super gefrustreerd werd en verder helemaal niks daarin wou voltooien. Verder hielp het ook niet dat we allemaal geforceerd thuis zaten zonder enkel menselijk een sociaal contact, hierin werd ik ook persoonlijk ontzettend eenzaam. Mijn gedachten waren overal en nergens... hoe maak je een opleiding af terwijl je helemaal niet kan programmeren? Waarom ben je niet bezig? Waarom verspil je nu je tijd? In begon me voor mijn gedrag te schamen en moest steeds weer aan die ene student denken die ik eerder in het schooljaar had geholpen als buddy, begon ik zijn gedrag te tonen? Uiteindelijk is er ook helemaal niks gekomen van deze periode en heb ik niks gedaan aan mijn examen of voorbereiding daarvan. Ik stond tot de zomer letterlijk stil.

Vanaf het nieuwe schooljaar was er bij mij niet veel veranderd. Ik was nog steeds gefrustreerd, eenzaam en ontzettend vervelend als ik begon te denken aan hoe ik ooit examen zou doen. Ook in deze eerste periode waar de scholen fysiek (en kort) open waren heb ik vrij weinig gedaan. Enige advies van mijn vakdocent was dat ik gewoon het examen moest doen, liefst gebaseerd op een web app omdat dat voor mij het makkelijkste zou zijn, als het volgens mij vakdocent wel goed zou gaan kon er toch niks verkeerd gaan? In mijn ogen kon alles verkeerd gaan! Ik had nog NOOIT gewerkt met een web app, laat staan een framework! Nog nooit had ik een document geschreven wat ook al een beetje leek op documentatie! Dit was in mijn mening een gigantisch risico omdat ik in mijn ogen GEEN ervaring had in dit vak. Dus wat zou ik wel doen? Niks. Ik wou niks. Ik had eigenlijk weer mijn tijd verspeeld terwijl er nog een lockdown in aantocht was waar we weer geforceerd thuis zaten waar al helemaal niks gebeurde. Uiteindelijk na weer te lang in een lockdown te zitten kregen we weer toegang tot de school rond december, vanaf dat moment had ik besloten om vanaf dat moment elke dag op school zal zijn. Sindsdien in elke dag weer op school was kwam in weer in contact met mensen en had ik besloten om verschillende dingen te proberen. Eén van deze dingen was Symfony, een framework voor PHP en bekend bij mijn medestudenten, hierin heb ik een beetje rondgekeken gespeeld om te kijken wat ik hier allemaal mee kon. Ook was het fijn dat de school weer toegankelijk was zodat ik makkelijk een vraag kon stellen aan medestudenten mocht ik gefrustreerd raken. Uiteindelijk kwam ik in een situatie terecht waar ik wel weer "klaar" was met Symfony. Ik had nog steeds geen zicht hoe ik überhaupt mijn examen zou aanpakken.

Echte actie kwam in eind maart toen Jan Zuur mij in simpele woorden uitlegde dat als ik nu geen examen doe nooit examen zou doen. Toevoegde gevaar was dat ook de opdrachtgever waar ik waarschijnlijk mijn examen bij zou doen na de zomervakantie met pensioen ging. Het was letterlijk nu of nooit. Dit met het toegevoegde beeld dat al mijn medestudenten ook rustig naar afronding gingen was voor mij om de beslissing te nemen om toch mijn examen (met tegenzin) te aanvragen zonder de kans te hebben om voor zekerheid een oefenexamen te doen.

Tijdens deze examenperiode is er een verandering in mijn gedachten ontstaan: "ik ben begonnen en ik kan niet meer terug". Het begon nu echt duidelijk te worden dat als ik nu helemaal niks doe of dit examen verpest op een andere manier ik een examenpoging kwijtraak en sowieso nog een jaar extra mag "studeren" aan het Friesland College. Eigenlijk door stress en een wil van "ik wil dit zeker niet nog een keer doen" ben ik dus begonnen aan de examenopdracht: Living Lab Bot. Deze laatste paar weken sinds ik het examen ben begonnen heb ik me eigenlijk nog nooit zo goed (en gezond) gevoeld als toen ik burgerschap lessen mocht organiseren, misschien voel ik me nu zelfs nog beter. Wat er eigenlijk gebeurde was dat ik in een soort sfeer terecht kwam waar ik alles voor me kon zien hoe ik iets kon aanpakken en wat ik voor de volgende dag klaar moest hebben mocht ik dit examen met een positief resultaat afronden. Ik begon eigenlijk in principe te leren hoe je moest programmeren, dingen werden steeds ook makkelijker en duidelijker en het werk ging me goed af. Ook als ik in problemen raakte werd ik niet gefrustreerd en kon ik altijd samen met een klasgenoot een probleem oplossen. Ik kreeg echt het gevoel dat ik nog nooit zo veel voor dit vak heb gedaan dat in het hele schooljaar(en vorig schooljaar) dan dat ik nu in dit examen heb gedaan, en dat voelde ontzettend goed! Ik heb nu pas echt geleerd hoe je moet programmeren, communiceren, designen, plannen en veel meer. Ik ben echt trots op mezelf hoeveel ik de afgelopen weken heb gepresteerd en gemaakt en ben blij dat het me toch uiteindelijk na zo veel stress, angst en eenzaamheid toch een product uit is gekomen waar ik blij mee kan zijn. Ik heb me in lange tijd nog nooit zo goed gevoeld.

Nou kom ik wel steeds dichter bij een punt waar ik eigenlijk nog niet aan heb zitten denken, wat ga ik doen in de toekomst? Misschien ga ik wel terug de onderwijs wereld in, of misschien ga ik toch iets heel anders doen. Eén ding is wel zeker: ik denk niet dat ik zomaar nog een keer uit plezier zal programmeren.